

NOTAT

Notat om udmøntning af aftale om Danmark kan mere 1 på arbejdsløshedsforsikringsområdet m.v.

28.februar 2022

J.nr. 22/01660

YPC
HEN

Lovforslaget udmønter elementerne i aftale om Danmark kan mere 1 i forhold til arbejdsløshedsdagpengeområdet om at indføre et beskæftigelsestillæg, afkort dagpengeperioden for dimittender, nedsætte dimittendsatsen for ikke-forsørgere under og over 30 år og indføre et sprogkrav til modtagere af dimittenddagpenge m.v.

Udmøntningen er sket i overensstemmelse med aftale om *Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder af 21. januar 2022*

Nedenfor gennemgås en række elementer, hvor det i forbindelse med udmøntningen har været nødvendigt at foretage forskellige valg/præciseringer af forhold, som aftaleteksten enten ikke har forholdt sig til eller som ikke fremgår tydeligt af aftaleteksten. Som følge af indførelsen af beskæftigelsestillægget er det nødvendigt at foretage konsekvensændringer i syge- og barseldagpengereglerne vedr. satsens størrelse.

Elementerne fra aftalen vedrørende tekniske belægninger og forhøjelse af indkomstloftet for kontingentfritagelse for personer på en videregående uddannelse kræver ikke udmøntning ved lov og er derfor ikke omfattet af dette.

1. Indførelse af et nyt beskæftigelsestillæg

Problemstilling

I aftalen er indførelsen af beskæftigelsestillægget beskrevet som et tillæg på op til 3.649 kr. om måneden hvilket betyder, at den ledige kan få op til 23.000 kr. om måneden, dog som hidtil højst 90 pct. af tidligere indkomst.

Tildeling i form af et tillæg til dagpengesatsen er ikke i overensstemmelse med de principper, som dagpengesatsen normalt beregnes på. Der er videre heller ikke taget hensyn at tillægget også skal kunne udbetales til deltidsforsikrede medlemmer af en a-kasse.

Sigtet med aftalen

Formålet med aftalen er at forhøje dagpengesatsen ved længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet. Det forudsættes, at der som efter gældende regler højst kan ydes 90 pct. af hidtidig indkomst.

Overvejelser og indstilling

Det *foreslås*, at beskæftigelsestillægget vil blive udmøntet i overensstemmelse med de almindelige regler for beregning af dagpengesatsen, som sker som en procentuel andel af medlemmets hidtidige indkomst og at der sondres mellem fuldtids- og deltidsforsikring. Dermed vil der blive taget hensyn til indkomstbegrænsningen på 90 pct. af hidtidig indkomst.

Det *foreslås* derfor videre, at dagpengene vil kunne udgøre højst 118,86 pct. af dagpengenes højeste beløb. Procentsatsen er fastsat som forskellen mellem 23.000 kr. og højeste dagpengesats for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede på 19.351 kr. henholdsvis 12.901 kr. pr. måned.

Et fuldtidsforsikret medlem vil således kunne modtage op til 23.001 kr. (afrundet) i dagpenge og et deltidsforsikret medlem op til 15.334 kr. (afrundet) pr. måned i 2022.

Årsagen til, at der er forskel i satsens størrelse mellem forslaget og den måde, som det foreslås udmøntet på, skyldes, at der ved udregningen af dagpengenes procentuelle størrelse er foretaget en afkorting til to decimaler. Udmøntning med procentsats med to decimaler er lig den udmøntning, som blev anvendt ved forhøjelse af dagpengesatsen under den midlertidige arbejdsfordelingsordning.

Problemstilling

I aftalen fremgår, at medlemmet skal have været medlem i de seneste fire år.

Det er ikke nærmere afklaret, hvorledes dette skal opgøres.

Sigtet med aftalen

Formålet med kravet er, at medlemmet gennem sit medlemskab skal have bevist en fast tilknytning til en a-kasse, og at det sammen med beskæftigelseskravet viser en fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Overvejelser og indstilling

Det *foreslås*, at medlemmet skal have været medlem inden for de sidste 4 sammenhængende år forud for ledigheden.

Det *foreslås* videre, at medlemmet – i modsætning til de almindelige regler - vil kunne sammenlægge alle medlemsperioder, bare de kommer lige efter hinanden. Det betyder f.eks., at et medlem kan overgå fra et almindeligt medlemskab til et dimitteret medlemskab eller blive genoptaget som nyt medlem i umiddelbar forlængelse af slettelse som medlem som følge af svigslettelse. Det afgørende er, at der ikke tidsmæssigt må være huller i medlemsperioden. Hvis medlemmet derimod slettes som følge af kontingentrestance, vil der være et hul i medlemsperioden, fordi slettelsen sker med virkning fra det tidspunkt, hvor den sidste indbetaling af medlemsbidrag er sket.

Problemstilling

I aftalen fremgår, at pågældende skal have haft to års beskæftigelse inden for de seneste tre år.

Kravet til beskæftigelsen er ikke nærmere kvalificeret, og der er ikke taget stilling til, hvorledes kravet skal opgøres ved førstegangsimplicering i dagpengesystemet henholdsvis genimplicering, evt. forlængelsesmuligheder for optjeningsperioden samt om der skal sondres mellem fuldtids- og deltidsforsikring.

Sigtet med aftalen

Formålet med kravet er at medlemmet skal have en vis fast tilknytning til arbejdsmarkedet for at være berettiget til beskæftigelsestillægget.

Overvejelser og indstilling

Det foreslås, at der stilles krav om, at pågældende skal have haft fuldtidsbeskæftigelse som fuldtids- henholdsvis deltidsforsikret medlem af en a-kasse i mindst 2 år inden for de sidste 3 år.

Det foreslås videre, at opgørelsen heraf vil sker efter de samme regler for indplacering henholdsvis genimplicering i en dagpengeperiode efter lovens § 53, stk. 2 og stk. 8. Dermed sikres a-kasserne en så nem administration som muligt.

Det betyder, at ved førstegangsimpliceringen skal medlemmet opfylde et indkomstkraft forud for ledigheden på 493.848 kr. som fuldtidsforsikret medlem, dog højst 20.577 kr. pr. måned, eller 329.232 kr. som deltidsforsikret medlem, dog højst 13.718 kr. pr. måned

Beløbene er opgjort i 2022 niveau og svarer til det dobbelte af indkomstkraft for ret til dagpenge. Månedsbetøbet vil ligeledes svarer til det maksimale beløb, der vil kunne medregnes til opfyldelse af indkomstkraft.

Det betyder videre, at ved genimplicering i en ny dagpengeperiode skal medlemmet have fået indberettet mindst 3.848 løntimer til indkomstregisteret som fuldtidsforsikret og 3.120 løntimer som deltidsforsikret, eller have drevet selvstændig virksomhed i et tilsvarende omfang.

Det foreslås videre, at det - som ved opgørelsen af dagpengeretten - også vil være muligt at forlænge optjeningsperioden for tillægget på grundlag af perioder med syge- eller barselsdagpenge, pasning af alvorligt syge eller handicappede barn eller pasning af nærtstående, som ønsker at dø i eget hjem.

Det er således de samme regler og administrative systemer, som a-kasserne skal benytte ved administrationen af tildeling af beskæftigelsestillægget ved førstegangsimplicering i dagpengesystemet henholdsvis genimplicering. I modsætning til selve dagpengeretten vil gennemført uddannelse dog ikke kun give ret til et beskæftigelsestillæg, da det er tilknytningen til arbejdsmarkedet, der er afgørende.

Problemstilling

Det fremgår af aftalen, at beskæftigelsestillægget kan udbetales i de første 3 måneder af dagpengeperiode.

Der er i aftalen ikke taget stilling til, hvorledes de 3 måneder skal opgøres, og om der skal sondres mellem fuldtids- og deltidsforsikring.

Sigtet med aftalen

Formålet er at tidsafgrænse udbetalingen af beskæftigelsestillægget, og at det tildeles i begyndelsen af en dagpengeperiode. Der er dog under visse betingelser givet mulighed for at overføre ikke-brugt tillæg til en ny dagpengeperiode.

Overvejelser og indstilling

Det *foreslås*, at tidsbegrænsningen vil følge reglerne for opgørelse af forbrug af dagpenge i timer herunder sondring mellem fuldtids- og deltidsforsikring.

Det betyder, at beskæftigelsestillægget for et fuldtidsforsikret medlem vil blive udbetalt i op til 481 timer (3 x 160,33 timer pr. mdr. = 480,99 – afrundet til 481) og for et deltidsforsikret medlem i op til 390 timer efter indplaceringen i en dagpengeperiode.

Det *foreslås* videre, at forbruget af retten til dagpenge med den forhøjede dagpengesats som udgangspunkt vil følge de almindelige regler for forbrug af dagpenge.

Det *foreslås* dog, at udbetaling af feriedagpenge ikke vil skulle indgå i opgørelsen af forbruget af beskæftigelsestillægget. Det skyldes, at feriedagpengene vil blive udbetalt med medlemmets almindelige dagpengesats, som vil være mindre end dagpenge udbetalt inkl. beskæftigelsestillægget.

Det betyder, at medlemmet vil få udbetalt dagpenge inklusiv beskæftigelsestillægget i fulde 481 timer uanset, om medlemmet er på feriedagpenge i en periode.

Det *foreslås* yderligere, at reglen om, at perioder på op til 6 uger, hvor medlemmet under ledighed modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge eller dagpenge under de første 14 dages sygdom, forbruger af dagpengeperioden/perioden med beskæftigelsestillæg, ikke vil finde anvendelse.

Det betyder, at medlemmet under de første 14 dages sygdom med arbejdsløshedsdagpenge, vil modtage dagpenge med den høje dagpengesats og forbruge af perioden på de 481 timer, jf. § 55, stk. 4, nr. 1, i loven. Efterfølgende perioder med sygedagpenge vil ikke forbruge af perioden med ret til dagpenge med den høje sats. Medlemmet vil i perioden med sygedagpenge modtage disse med pågældendes almindelige individuelle dagpengesats.

Det betyder videre, at medlemmet efter tilbagevenden fra sygedagpenge til dagpengesystemet vil kunne få genoptaget udbetalingen af dagpenge inkl. beskæftigelsestillægget, hvis de 481 timer endnu ikke er forbrugt.

Det betyder også, at hvis medlemmet opnår beskæftigelse inden de 481 timer er forbrugt, og efter en periode vender tilbage til ledighed, så vil dagpengeudbetalingen herefter blive genoptaget med udbetaling med den forhøjede dagpengesats i den resterende del af periode på 481 timer.

Problemstilling

Det fremgår af aftalen, at ikke-brugte timer med ret til beskæftigelsestillægget inden for en periode på 3 år kan videreføres til en evt. ny dagpengeperiode.

Der er behov for en afklaring af, hvad det mere præcist er, der kan overføres og en nærmere afklaring af periodeafgrænsningen.

Sigtet med aftalen

Formålet med aftalen er, selve retten til et beskæftigelsestillæg ikke skal falde bort fordi det ikke udnyttes fuldt ud, forud for optjening af en ny dagpengeperiode. Det er forudsat, at de almindelige regler for beregning af dagpengesatsen i øvrigt skal finde anvendelse.

Overvejelser og indstilling

Det *foreslås*, at det vil være selve retten til tillægget, der overføres. Retten til dagpenge med en højere sats overføres imidlertid ikke, idet det er de almindelige regler om beregning af dagpengesatsen, som vil finde anvendelse ved indplaceringen i den ny dagpengeperiode.

Det betyder, at den indkomst, som på dette tidspunkt skal danne grundlag for en satsberegning, skal være så tilpas høj, så det overstiger dagpengenes højeste beløb men inden for de højst 118,86 pct. af dagpengenes højeste beløb for fuldtids- henholdsvis deltidsforsikrede.

Det betyder videre, at – alt efter den nye satsberegning – den overførte ret til beskæftigelsestillægget beregningsmæssigt kan være højere eller lavere end beregningen ved tildelingen af beskæftigelsestillægget.

Det *foreslås* videre, at perioden på 3 år som udgangspunkt kan forlænges efter de almindelige regler for forlængelse af referenceperioden.

Det *foreslås* dog videre, at reglen om, at sammenhængende perioder ud over 6 uger, hvor medlemmet modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge eller dagpenge under de første 14 dages sygdom, ikke vil skulle finde anvendelse. Det skyldes, at opgørelsen af de 481 timer i forbindelse med dagpenge og sygedagpenge under sygdom foreslås at ske således, at medlemmet under de første 14 dages sygdom med arbejdsløshedsdagpenge, vil modtage dagpenge med den høje dagpengesats og forbruge af perioden på de 481 timer, jf. § 55, stk. 4, nr. 1, i loven. Efterfølgende perioder med sygedagpenge vil ikke forbruge af perioden med ret til dagpenge med den høje sats.

Der er således ingen begrundelse for, at forlængelsesreglen på grundlag af sygdom, skal afgrænses til sammenhængende perioder ud over 6 uger.

Det *foreslås* i stedet, at der indsættes en særregel, hvorefter den 3-årige periode vil kunne forlænges på grundlag af sammenhængende perioder med sygedagpenge ud over 4 uger.

Det betyder, at den 3-årige periode, hvor ikke afholdte timer med beskæftigelsestillægget kan forlænges, hvis der forekommer følgende forhold:

- 1) sammenhængende perioder ud over 4 uger, hvor medlemmet modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge,

- 2) perioder, hvor medlemmet modtager dagpenge efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel,
- 3) perioder med støtte efter lov om social service til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn eller af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, og
- 4) perioder under en arbejdsfordelingsordning og perioder under den midlertidige arbejdsfordelingsordning, jf. lov om adgang til iværksættelse af midlertidig arbejdsfordeling som led i håndteringen af covid-19, frem til og med den 31. marts 2022.

2. Nedsættelse af dagpengesatsen for dimittender

Problemstilling

Det fremgår af aftalen, at dimittendsatsen for ikke-forsørgere nedsættes efter de første 3 måneders forbrug af dagpengeperioden.

Der er i aftalen ikke tages stilling til, hvorledes de 3 måneder skal opgøres og om der skal sondres mellem fuldtids- og deltidsforsikring.

Sigtet med aftalen

Formålet med aftalen er at nedsættelsen af dagpengesatsen først skal ske efter en periode opgjort som 3 måneder.

Overvejelser og indstilling

Det *foreslås*, at de 3 måneders forbrug af dagpengeperioden vil blive opgjort i timer svarende til 481 timer (3 x 160,33 timer pr. mdr. – afrundet til 481) for et fuldtidsforsikret medlem og 390 timer for et deltidsforsikret medlem, hvilket svarer til den måde, forbrug af dagpengeperioden normalt opgøres.

Det *foreslås*, at de almindelige regler om forbrug af dagpenge vil finde anvendelse ved opgørelsen af de 481/390 timer.

Derved vil a-kasserne kunne benytte allerede eksisterende administrative systemer til administrationen af satsnedsættelsen.

Forslaget betyder, at bl.a. perioder på op til 6 uger, hvor medlemmet under ledighed modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge eller dagpenge under de første 14 dages sygdom, vil forbruge af opgørelsen af de 481/390 timer.

Det betyder videre, at ved overgang til sygedagpenge inden perioden på 481/390 timer er forbrugt, vil sygedagpengene blive udbetalt ud fra satsen for ikke-forsørgere på 71,5 pct. af højeste dagpenge for fuldtids- eller deltidsforsikrede. Dette er i overensstemmelse med de almindelige regler i sygedagpengeloven om, at sygedagpenge til et ledigt medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse udbetales med den sats, som personen på første dag med ret til sygedagpenge kunne have modtaget pr. dag i arbejdsløshedsdagpenge, hvis den pågældende ikke havde været syg.

Udbetalingen af sygedagpenge med denne sats vil fortsætte indtil medlemmet sammenlagt har forbrugt 481/390 timer med dagpenge og sygedagpenge. Opgørelsen af

forbruget af timer i kommunen fastsættes ud fra, at der udbetales sygedagpenge for 7,4/6 timer pr. dag, så det kan håndteres i kommunens ugebaserede system.

Når den sygemeldte dagpengemodtager samlet har forbrugt sin mulighed for udbetaling med høj sats på dagpenge og sygedagpenge, vil medlemmet blive sat ned i sygedagpengesats i overensstemmelse med satsnedsættelsen gældende for arbejdsløshedsdagpengene. Personen vil herefter modtage sygedagpenge med den sats, som personen ville kunne have modtaget pr. dag i arbejdsløshedsdagpenge, hvis den pågældende ikke havde været syg. (Dvs. en beregning ud fra en ikke-forsørgersats på 49,17 pct. af højeste dagpenge for fuldtids- eller deltidsforsikrede til personer under 30 år og med 62,11 pct. af højeste dagpenge for fuldtids- eller deltidsforsikrede på 30 år og derover.)

Dette forudsætter, at arbejdsløsheds-kassen ved overgangen til sygedagpenge vil skulle oplyse kommunen om medlemmet hidtidige forbrug af dagpenge opgjort pr. den dato, medlemmet vil skulle modtage sygedagpenge fra. Arbejdsløsheds-kassen vil også skulle afgive oplysninger om, hvor mange timer personen vil kunne fortsætte med at modtage (syge)dagpenge med den aktuelle dagpengesats. Arbejdsløsheds-kassen vil endvidere skulle oplyse kommunen om, hvilken sats, personen herefter vil skulle nedsættes til beroende på, om personen vil være over eller under 30 år på tidspunktet for satsskiftet.

Der vil med hjemmel i en udvidelse til bemyndigelsesbestemmelsen i § 51, stk. 4, i lov om sygedagpenge, blive fastsat regler herom, herunder regler om opgørelsen af, hvor længe, der kan udbetales sygedagpenge med en højere sats og tidspunkt for satsskifte m.v. Det forventes, at kommunen ved overgangen til sygedagpenge ud fra antallet af resterende timer vil beregne et antal dage, hvor personen kan få udbetalt sygedagpenge fastsat ud fra den høje sats. Én dag vil uanset det reelt udbetalte antal timer med sygedagpenge for dagen svare til 7,4/6 timer. Hvis en fuldtidsforsikret person fx ved overgangen har 74 timer på høj sats tilbage, vil personen således kunne få udbetalt sygedagpenge for 10 dage med den høje sats inden satsnedsættelse. Hvis personen fx har 98 timer på høj sats tilbage ved overgang til sygedagpenge – svarende til 13,2 dage - vil personen få ret til 14 dage med den høje sats, idet der rundes op til hele dage.

Hvis personen efterfølgende vender tilbage til arbejdsløshedsforsikringen vil dagpengene blive udbetalt med den nedsatte dagpengesats for ikke-forsørgere, dvs. med 49,17 pct. af højeste dagpenge for fuldtids- eller deltidsforsikrede til personer under 30 år og med 62,11 pct. af højeste dagpenge for fuldtids- eller deltidsforsikrede på 30 år og derover.

Hvis personen efter en periode med sygedagpenge vender tilbage til arbejdsløshedsforsikringen og pågældende ikke samlet har modtaget arbejdsløsheds- og sygedagpenge i 481/390 timer, vil dagpengeudbetalingen med ikke-forsørgersatsen på 71,5 pct. af højeste dagpenge for fuldtids- eller deltidsforsikrede blive genoptaget.

Det betyder, at arbejdsløsheds-kassen på dette tidspunkt vil skulle foretage en opgørelse af det samlede forbrug af dagpenge og sygedagpenge på tidspunktet for tilba-

geviden. Dette sker allerede efter gældende regler. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om anvendelsen af reglerne om opgørelse af forbrug af dagpengeperioden, jf. § 55, stk. 6, i loven.

Det forventes, at der med hjemmel heri vil blive fastsat nærmere regler om hvorledes arbejdsløsheds-kassen vil skulle opgøre forbruget af de 481 timer efter en periode på sygedagpenge, hvorledes arbejdsløsheds-kassen kan modtage oplysninger fra kommunen om i hvor mange timer medlemmet har modtaget sygedagpenge med en given sats samt regler om dagpengesatsen størrelse, hvis det viser sig, at medlemmet ikke har forbrugt hele perioden med 481 timer.

Hvis personen inden overgang til sygedagpenge har forbrugt mere end 481/390 timer og dermed vil være blevet omfattet af den foreslåede nedsættelse af satsen for ikke-forsørgere for over henholdsvis under 30 år, vil personen overgå til sygedagpenge med den relevante dagpengesats. Dette er i overensstemmelse med de almindelige regler i sygedagpengeloven om, at sygedagpenge til et ledigt medlem af en anerkendt arbejdsløsheds-kasse udbetales med den sats, som personen på første dag med ret til sygedagpenge kunne have modtaget pr. dag i arbejdsløshedsdagpenge, hvis den pågældende ikke havde været syg.

Det bemærkes, at perioder med udbetaling af feriedagpenge vil indgå i opgørelsen af de foreslåede 481 timer, inden ikke-forsørgere vil blive sat ned i dagpengesats. Det skyldes, at feriedagpenge i forhold til de almindelige regler om forbrug af dagpenge betragtes som almindelige dagpenge, og det vurderes, at der ikke er særlige forhold, som taler for, at dette ikke skulle gælde herunder særligt, at medlemmet frit kan vælge, om medlemmet vil afholde ferie med feriedagpenge. Det bemærkes i den sammenhænge, at medlemmer, som ikke får udbetalt dagpenge med en individuelt beregnet dagpengesats, får udbetalt feriedagpenge med en fast sats 82 pct. af højeste dagpenge, jf. bekendtgørelse nr. 1265 af 28. august 2020 om feriedagpenge. Det omfatter også et medlem, som modtager dagpenge som ikke-forsørger.

Det betyder, at medlemmet i denne situation i perioden med feriedagpenge vil få udbetalt (ferie)dagpenge med en højere sats, end når medlemmet modtager almindelige dagpenge.

Medlemmet vil til gengæld optjene et færre antal dage med feriedagpenge end medlemmer med en individuelt beregnet dagpengesats. Det skyldes, at feriedagpengeretten opgøres på baggrund af forholdet mellem den udbetalte ydelse og den fast sats på 82 pct. af højeste dagpengesats.

Beskæftigelsesministeren kan efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætte nærmere regler om feriedagpenge, herunder reglerne for beregning af feriedagpengeretten og feriedagpengesatsens størrelse, jf. § 75 h, stk. 10, i loven. Der er med hjemmel heri udstedt bekendtgørelse nr. 1265 af 28. august 2020 om feriedagpenge.

Det forventes, at der med hjemmel i den nævnte bemyndigelsesbestemmelse vil blive fastsat regler om, at feriedagpenge udbetales med den dagpengesats, som medlemmet er berettiget til på ferietidspunktet. Der forventes videre fastsat regler

om, at beregning af feriedagpengere retten fremadrettet opgøres på baggrund af udbetalte dagpengetimer, så der ved fuld ledighed i en måned optjenes 2,08 feriedag.

Det betyder, at feriedagpengesatsen for dimittender, som er ikke-forsøger under 30 år, vil modtage feriedagpenge med 71,50 pct. af højeste dagpengesats i de første 3 måneders ledighed, hvorefter feriedagpengesatsen vil blive nedsat til 49,17 pct. af dagpengenes højeste dagpengesats. Ved fuld ledighed i en måned vil der blive optjent 2,08 feriedag. Vil der blive udbetalt dagpenge for mindre end fuldtid, beregnes retten til feriedagpenge i forhold til det udbetalte antal timer.

Problemstilling

I aftalen er satsnedsættelse beskrevet som krone- og øre-beløb opgjort til 9.514 kr. pr. måned for under 30-årige og 12.018 kr. pr. måned for over 30-årige.

Angivelse af en dagpengesats i kroner og øre er ikke i overensstemmelse med de principper, som dagpengesatsen normalt beregnes på.

Sigtet med aftalen

Formålet med aftalen er at angive det beløb, som dagpengesatsen for over/under 30-årige dimittender skal have fremadrettet.

Overvejelser og indstilling

Det foreslås, at satsnedsættelsen for dimittender vil blive udmøntet i overensstemmelse med de almindelige principper for beregning af dagpengesatsen, og at der sondres mellem fuldtids- og deltidsforsikrede medlemmer.

Det betyder, at satsen for dagpenge til dimittender, som er under 30 år, og som er ikke-forsørgere, vil blive nedsat til 49,17 pct. af dagpengenes højeste beløb svarende til 9.514,88 kr. pr. måned til et fuldtidsforsikret medlem og 6.343,42 kr. pr. måned til et deltidsforsikret medlem.

Til dimittender over 30 år, som er ikke-forsørgere, vil dagpengesatsen blive nedsat til 62,11 pct. af dagpengenes højeste beløb svarende til 12.018,90 kr. pr. måned til et fuldtidsforsikret medlem og 8.012,81 kr. pr. måned til et deltidsforsikret medlem.

Årsagen til, at der er forskel i satsen størrelse mellem forslaget og den måde, som det foreslås udmøntet på, skyldes, at der ved udregningen af dagpengenes procentuelle størrelse er foretaget en afkortning til to decimaler.

Problemstilling

Efter de gældende regler sker skift af dagpengesats med virkning fra den 1. i måneden efter den begivenhed, som berettiger til et satsskifte.

Der er i aftalen ikke taget stilling til, om nedsættelse af dagpengesatsen for dimittender efter modtagelse af dagpenge i 481 timer eller skiftet op i sats i forbindelse med, at en ikke-forsørgeren bliver 30 år, skal følge denne regel.

Sigtet med aftalen

Formålet med aftalen er at angive det beløb, som dagpengesatsen for over/under 30-årige dimittender skal have fremadrettet. Aftalen tilkendegiver, at med henblik på at få dimittender hurtigere i job, nedsættes ikke forsørgeres dimittendsats efter tre måneders forbrug..

Overvejelser og indstilling

Det *foreslås*, at skift af sats ved nedsættelse af satsen for dimittender sker fra det tidspunkt, hvor dimittender har forbrugt 481 timer med dagpenge, uanset dette sker midt i en måned. Det betyder, at medlemmet i den pågældende måned vil kunne få udbetalt dagpenge med 2 forskellige satser, og at det alene er muligt at få udbetalt tre måneders dagpenge med den indledningsvis højere dimittendsats.

Det *foreslås*, at satsskiftet for ikke forsørgere, der bliver 30 år følge de almindelige principper for satsskifte, dvs. fra den 1. i måneden efter medlemmet er blevet 30 år.

Problemstilling

Aftalepunktet om nedsættelse af dagpengesatsen for dimittender forholder sig kun til, at dimittendsatsen nedsættes.

Reglerne om tidligere værnepligtiges ret til dagpenge herunder dagpengesatsens størrelse følger traditionelt reglerne om dimittenders ret til dagpenge. Tilsvarende gælder for reglerne om nedsættelse af satsen for unge under 25, som har gennemført en dimittendgivende uddannelse og som efter ½ års dagpengeforbrug som fuldtids- eller deltidsforsikret medlem deltager i et aktivt tilbud.

Sigtet med aftalen

Formålet med aftalen er at nedsætte dagpengesatsen for dimittender efter 3 måneders forbrug.

Overvejelser og indstilling

Det *foreslås*, at den traditionelle sammenhæng i dagpengenes størrelse mellem dimittendreglerne og tidligere værnepligtiges opretholdes hvilket betyder, at værnepligtige følger satsen for dimittender.

Det *foreslås*, at de særlige regler om dagpengesatsens størrelse til medlemmer, som er omfattet af de særlige regler om dagpengesatsens størrelse for unge under 25 år, vil blive konsekvensrettet i overensstemmelse med den foreslåede dagpengesats for dimittender og værnepligtige, som er ikke-forsørgere under 30 år hvilket betyder, at persongruppen følger satsen for dimittender.

Det betyder, at dagpengesatsen i disse tilfælde vil blive nedsat til 49,17 pct. af dagpengenes højeste beløb svarende til 9.514,87 kr. pr. måned til et fuldtidsforsikret medlem og 6.343,42 kr. pr. måned til et deltidsforsikret medlem. Alle beløb er angivet i 2022 niveau.

3. Nedsættelse af dagpengeperioden for dimittender

Problemstilling

Aftalepunktet om nedsættelse af dagpengeperioden for dimittender forholder sig kun til dimittender.

Reglerne om tidligere værnepligtiges ret til dagpenge herunder dagpengeperiodens længde følger traditionelt reglerne om dimittenders ret til dagpenge.

Sigtet med aftalen

Formålet med aftalen er at nedsætte dagpengeperioden for dimittender til 1 år.

Overvejelser og indstilling

Reglerne om tidligere værnepligtiges ret til dagpenge følger traditionelt reglerne om dimittenders ret til dagpenge.

Det *foreslås* derfor, at afkortningen af dagpengeperioden for dimittender også vil komme til at omfatte tidligere værnepligtige.

4. Indførelse af et sprogkrav eller beskæftigelseskrav for dimittenders ret til arbejdsløshedsdagpenge

Problemstilling

Det fremgår af aftalen, at dimittender fremadrettet skal opfylde et sprogkrav for at kunne modtage dimittenddagpenge. Dimittender, som har vist aktuel tilknytning til det danske arbejdsmarked, undtages fra sprogkravet.

Der er ikke nærmere taget stilling til, hvorledes sprog- og beskæftigelseskravet skal udmøntes, og om der skal sondres mellem fuldtids- og deltidsforsikring.

Sigtet med aftalen

Formålet med aftalen er gennem sprogkravet eller beskæftigelseskravet at gennemføre et krav om tilknytning til det danske samfund/arbejdsmarkedet. Dette skal ses i lyset af, at

- andelen af modtagere af dimittenddagpenge fra EU/EØS-området og modtagere fra tredjelande steget fra 8 pct. til 15. pct.,
- udenlandske studerende er desuden overrepræsenteret blandt modtagere af dimittenddagpenge i forhold til deres andel på uddannelserne,
- udenlandske dimittender er generelt længere tid i dagpengesystemet.

Overvejelser og indstilling

Det *foreslås* derfor, at:

- Der vil blive indført krav om bestået prøve i Dansk 2.
- Sprogkravet vil kunne anses for opfyldt, hvis medlemmet har gennemført 6. klassetrin i folkeskolen. Et grundskoleforløb uden for Danmark vil ikke kunne sidestilles hermed.
- Der vil blive fastsat nærmere regler om ovenstående samt regler om uddannelser, som vil kunne blive sidestillet med bestået prøve i Dansk 2, herunder uddannelser gennemført på Færøerne og i Grønland m.v.

Det *foreslås* videre, at sprogkravet vil blive udmøntet således, at det er ved selve udbetalingen af dagpenge som dimittend, der vil blive betinget af opfyldelsen af sprogkravet. Selve optagelsen som dimittend i en a-kasse vil i sig selv således ikke forudsætte, at personen opfylder sprogkravet på dette tidspunkt.

Baggrunden for den foreslåede udmøntning er, at ikke alle dimittender, som optages i en arbejdsløshedskasse, konkret benytter sig af retten til dagpenge umiddelbart herefter. I disse tilfælde forbeholder medlemmet sig udelukkende ret til dagpenge og vil typisk være i beskæftigelse.

Medlemmet kan i forbindelse med ledighed herefter påberåbe sig sin dagpengeret som dimittend og dermed få udbetalt dagpenge som dimittend, hvis pågældende ikke har optjent et nyt dagpengegrundlag på grundlag af beskæftigelsen.

Den foreslåede udmøntning giver derfor et incitament til at opnå de fornødne sproglige kundskaber eller at tage et arbejde for at kunne opfylde det sekundære beskæftigelseskrav gældende for personer, som ved optagelsen ikke opfylder sprogkravet, men som vil kunne opfylde beskæftigelseskravet på 600 timer. Dette vil være særligt relevant for medlemmer, som ved dimitteringen har haft beskæftigelse i et mindre omfang end 600 timer.

Det betyder, at hvis personen skal kunne få udbetalt dagpenge som dimittend allerede 1 måned efter datoen for dimitteringen, vil betingelserne om opfyldelse af et sprogkrav eller et beskæftigelses-/indkomstkraav skulle være opfyldt på en dato, som ligger én måned efter datoen for dimitteringen.

Det *foreslås* videre, at der administrativt vil blive fastsat regler som sikrer en så nem og smidig administration i arbejdsløshedskassernes administrationssystemer.

Dette vil ske ved at gøre det muligt for arbejdsløshedskasserne at foretage administrationen af sprogkravet udelukkende på grundlag af en mindre udvidelse af allerede eksisterende datakilder internt i a-kassernes sagsbehandlingssystemer (optagelsesansøgningen og/eller ledighedserklæringen).

Det vil derfor være op til arbejdsløshedskassernes selv at fastlægge den nærmere implementering af sprogkravet i optagelsesansøgningen/ledighedserklæringen. Det vil derfor ikke være nødvendigt at udvikle og implementere nye it-løsninger i arbejdsløshedskasserne og offentlige myndigheder eller andre dokumentationskrav end de allerede gældende.

Det *foreslås* videre, at beskæftigelseskravet for et fuldtidsforsikret medlem opgøres som mindst 600 timers beskæftigelse og 400 timer for et deltidsforsikret medlem, inden for 12 måneder i løbet af de sidste 24 måneder på uddannelsen.

Der vil ikke blive stillet krav om, at timerne skal ligge i 12 sammenhængende måneder. Det er tilstrækkeligt, at timekravet er opfyldt i løbet af 12 måneder.

Det *foreslås* videre, at beskæftigelseskravet vil kunne opfyldes efter samme regler som ved genoptjening af retten til dagpenge. Dog vil perioder, hvor et medlem har gennemført en dimittendgivende uddannelse ikke kunne medregnes ved opgørelsen af timekravet. Det skyldes, at det vil være ulogisk at lade timer under en uddannelse, danne grundlag for kvalificering til den selv samme rettigheder, som uddannelsen danne grundlag for.

Det betyder, at det – med forbehold for forrige afsnit – vil være allerede gældende regler for opgørelsen af beskæftigelseskravet i forbindelse med genoptjening af dagpengeretten, der vil finde anvendelse.

Det følger af artiklerne 6 og 61 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, at forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder i et andet EU/EØS-land eller i Schweiz, skal sidestilles med tilsvarende perioder i Danmark.

Efter forordningens artikel 61 er det en betingelse for at sammenlægge beskæftigelsesperioder, at personen senest har haft beskæftigelse i Danmark.

Der *foreslås*, at der administrativt vil blive fastsat nærmere regler for betingelserne for at kunne sammenlægge udenlandske beskæftigelsesperioder, herunder at der vil kunne stilles krav om 150 timers beskæftigelse for fuldtidsforsikrede og 100 timers beskæftigelse for deltidsforsikrede for at kunne sammenlægge beskæftigelsesperioder fra udlandet.

5. Konsekvensændringer i lov om sygedagpenge og barselsloven

Problemstilling

Maksimumsudbetalingen for syge- og barselsdagpenge svarer til den arbejdsløshedsdagpengenes højeste dagpengessats. Den maksimale syge- og barselsdagpengesats for alle, både selvstændige, lønmodtagere og ledige svarer dermed til almindelige a-dagpenge. Ledige får udbetalt syge- og barselsdagpenge med den sats, som personen på første dag med ret til syge- eller barselsdagpenge pr. dag kunne have modtaget i arbejdsløshedsdagpenge.

Hvis der ikke indføres en særlig regel for ledige, der kan få beskæftigelsestillæg, vil de dermed kunne få udbetalt mere i syge- eller barselsdagpenge end personer i arbejde.

Dimittender som inden for de første 3 måneder (481 timer) kommer på syge- eller barselsdagpenge, vil - hvis der ikke indføres en særregel – modtage syge- eller barselsdagpenge i hele fraværsperioden uden reduktion i satsen.

Sigtet med aftalen

Sigtet med aftalen er at indkomstsikkerheden øges for dem, som kun kortvarigt er ledige, og som har været på arbejdsmarkedet og bidraget til det kollektive system i flere år, således at de kan få et beskæftigelsestillæg.

Sigtet med aftalen er, at dimittendsatsen for ikke-forsørgere nedsættes efter de første 3 måneders forbrug af dagpengeperioden.

Overvejelser og indstilling

Personer omfattet af beskæftigelsestillægget som får fravær som følge af sygdom eller barsel:

Hvis en person, som er omfattet af muligheden for at få beskæftigelsestillægget, ved sygdom eller barsel skal kunne få udbetalt syge- eller barseldagpenge med denne højere dagpengesats, vil det betyde at personen vil kunne få mere udbetalt i syge- eller barseldagpenge end personer i arbejde.

Det *foreslås* derfor, at der i sygedagpengeloven fastsættes regler om, at personer, som kunne modtage beskæftigelsestillægget, ved sygdom skal have udbetalt sygedagpenge med den sats, som personen på første dag med ret til sygedagpenge kunne have modtaget pr. dag i arbejdsløshedsdagpenge, hvis den pågældende ikke havde været syg og ikke omfattet af muligheden for beskæftigelsestillæg.

Tilsvarende *foreslås* i forhold til fravær efter barselloven for en person, som kunne modtage beskæftigelsestillægget.

Dette vil svare til gældende regler for personer, der deltager i tilbud efter § 96 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller er omfattet af den midlertidige ordning om arbejdsfordeling. Deres syge- og barseldagpenge beregnes, som om de ikke deltog i tilbuddet eller arbejdsfordelingen.

Personer, omfattet af nedgangen efter 3 måneder for dimittender, som får fravær som følge af sygdom eller barsel inden nedgangen i satsen:

Udgangspunktet i både sygedagpengeloven og barselloven er, at satsen for a-dagpenge, der anvendes under hele fraværperioden.

For ledige kan der i særlige tilfælde ske ændring af den sats, der ligger til grund for udbetalingen af syge- eller barseldagpenge, når den pågældende ville være blevet berettiget til en højere sats efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. En person, der efter at være blevet sygemeldt eller gået på barsel ville være berettiget til en højere sats efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. på grund af de kommende dimittendregler, vil efter gældende regler dermed efter ansøgning kunne få reguleret sin sygedagpenge- eller barseldagpengesats. Fx hvis personen fylder 30 år, eller bliver forsøger. For personer på barseldagpenge sker reguleringen som forsørgere dog uden ansøgning og har virkning fra mandagen efter fødslen.

Efter gældende regler skal kommunen/Udbetaling Danmark ikke regulere syge- eller barseldagpengene ned, hvis personen ikke længere ville have ret til arbejdsløshedsdagpenge, eller fordi personen f.eks. ophører med at have forsørgerpligt, fordi barnet dør eller fylder 18. En person, der efter at være blevet sygemeldt eller gået på barsel ville være nedsat i arbejdsløshedsdagpenge på grund af de kommende dimittend-regler, vil dermed ikke få reguleret sin sygedagpenge- eller barseldagpengesats ned undervejs i fraværet.

Det *foreslås* i forhold til barsellovens regler, at en ikke-forsøger dimittend, som overgår til at modtage barseldagpenge inden nedsættelsen i arbejdsløshedsdagpenge, vil modtage barseldagpenge på dimittendsatsen på 71,5 pct. frem til personen bliver forsøger. Dette svarer til de gældende regler i dag, hvor der ikke sker nedsættelse af satsen.

Det foreslås i forhold til sygedagpengelovens regler, at en ikke-forsøger dimittend, som overgår til at modtage sygedagpenge inden nedsættelsen i arbejdsløshedsdagpenge, vil modtage sygedagpenge ud fra satsen for ikke-forsørgere på 71,5 pct. af højeste dagpenge for fuldtids- eller deltidsforsikrede.

Udbetalingen af sygedagpenge med denne sats vil fortsætte indtil medlemmet sammenlagt har forbrugt 481/390 timer med dagpenge og sygedagpenge. Opgørelsen af forbruget af timer i kommunen fastsættes ud fra, at der udbetales sygedagpenge for 7,4/6 timer pr. dag, så det kan håndteres i kommunens uge-baserede system.

Når den sygemeldte dagpengemodtager samlet har forbrugt sin mulighed for udbetaling med høj sats på dagpenge og sygedagpenge, vil medlemmet blive sat ned i sygedagpengesats i overensstemmelse med satsnedsættelsen gældende for arbejdsløshedsdagpengene. Personen vil herefter modtage sygedagpenge med den sats, som personen ville kunne have modtaget pr. dag i arbejdsløshedsdagpenge, hvis den pågældende ikke havde været syg.

Dette forudsætter, at arbejdsløsheds-kassen ved overgangen til sygedagpenge vil skulle oplyse kommunen om, hvor mange timer personen har tilbage med den aktuelle dagpengesats. Arbejdsløsheds-kassen vil endvidere skulle oplyse kommunen om, hvilken sats, personen herefter vil skulle nedsættes til beroende på, om personen vil være over eller under 30 år på tidspunktet for satsskiftet.

Der vil med hjemmel i en udvidelse til bemyndigelsesbestemmelsen i § 51, stk. 4, i lov om sygedagpenge blive fastsat regler herom, herunder regler om opgørelsen af, hvor længe, der kan udbetales sygedagpenge med en højere sats og tidspunkt for satsskifte m.v. Det forventes, at kommunen ved overgangen til sygedagpenge ud fra antallet af resterende timer vil beregne et antal dage, hvor personen kan få udbetalt sygedagpenge fastsat ud fra den høje sats. Én dag vil uanset det reelt udbetalte antal timer med sygedagpenge for dagen svare til 7,4/6 timer.

Reglerne foreslås at finde anvendelse for ledige, som får ret til sygedagpenge efter lovens ikrafttræden.

Hvis personen inden overgang til sygedagpenge har forbrugt mere end 481/390 timer og dermed vil være blevet omfattet af den foreslåede nedsættelse af satsen for ikke-forsørgere for over henholdsvis under 30 år, vil personen overgå til sygedagpenge med den relevante dagpengesats. Dette er i overensstemmelse med de almindelige regler i sygedagpengeloven om, at sygedagpenge til et ledigt medlem af en anerkendt arbejdsløsheds-kasse udbetales med den sats, som personen på første dag med ret til sygedagpenge kunne have modtaget pr. dag i arbejdsløshedsdagpenge, hvis den pågældende ikke havde været syg.